

Sygn. akt

III AUa 179/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **9 lipca 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Ewa Madera (spr.)
	Protokolant	St.sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **9 lipca 2014 r.**

na rozprawie sprawy z wniosku **M. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o rentę rodzinną

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie** z dnia **23 grudnia 2013 r.** sygn. akt **IV U 1396/13**

oddala apelację

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 sierpnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. powołując art. 68 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odmówił M. S. prawa do wypłaty renty rodzinnej na dalszy okres, w wyniku ustalenia, że wnioskodawca w dacie ukończenia 25 lat życia nie był studentem ostatniego roku studiów.

Skarżąc powyższą decyzję odwołaniem wnioskodawca M. S. zarzucił organowi rentowemu błędne ustalenie, iż (...) nie był studentem ostatniego roku studiów, co stanowiło podstawę wydania zaskarżonej decyzji. W konkluzji wniósł o dalszą wypłatę renty rodzinnej.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wniósł o oddalenie żądania wnioskodawcy z tych samych przyczyn, które legły u podstaw wydania zaskarżonych decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie wyrokiem z 23 grudnia 2013 r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy M. S. prawo do renty rodzinnej na okres do 30 września 2014r.- od daty wstrzymania wypłaty renty.

Sąd pierwszej instancji na podstawie niekwestionowanych przez strony dokumentów oraz zeznań wnioskodawcy ustalił, że M. S. studiował na (...) (...)w K. w latach 2007/08-2012/13 i ukończył ostatni etap studiów 25 lutego 2013r. tj.3,5 letnie studia I stopnia zakończone złożeniem egzaminu inżynierskiego. 16 lutego 2013r. rozpoczął na tym samym wydziale studia stacjonarne II stopnia, które trwają 3 semestry. Od 1 lipca 2013r. do 28 lipca 2013r. odbył praktykę przewidzianą programem studiów. W dacie wydania zaświadczenia z 10 grudnia 2013r. był studentem 2 semestru. Wnioskodawca uzyskał wszystkie zaliczenia i zdał egzaminy z przedmiotów objętych cyklem nauki w semestrze letnim, co stanowiło podstawę do wpisu na następny semestr. Sąd ponadto ustalił, że odwołujący się ukończył 25 lat (...) i w tej dacie był studentem 2 semestru studiów II stopnia i ostatniego roku 5 letnich studiów, co skutkowało uwzględnieniem roszczenia wnioskodawcy.

W podstawie prawnej rozstrzygnięcia powołano treść art. 68 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz art. 477¹⁴§ 2 kpc.

Skarżąc powyższy wyrok apelacją, pozwany organ rentowy zarzucił naruszenie:

- prawa materialnego tj. art. 68 ust. 2 ustawy emerytalno – rentowej przez przyjęcie spełnienia przez wnioskodawcę M. S. przesłanek do przedłużenia prawa do renty rodzinnej do czasu zakończenia studiów.

W uzasadnieniu apelujący naprowadził, że stanowisko Sądu Okręgowego jest nieuprawnione, bowiem wnioskodawca będąc na trzecim i zarazem ostatnim semestrze studiów, byłby na ostatnim roku studiów w rozumieniu art. 68 ust. 2 ustawy emerytalno – rentowej i o ile kształcąc się na tym semestrze ukończyłby 25 lat, to prawo do renty mogłoby ulec przedłużeniu.

W konkluzji apelujący wniósł o:

- zmianę zaskarżonego orzeczenia i oddalenie odwołania.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie ustalił i zważył co następuje :

Apelacja pozwanego Zakładu jest nieuzasadniona i jako taka podlegała oddaleniu. Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie z 23 grudnia 2013r. jest bowiem – w ocenie tut. Sądu Apelacyjnego – orzeczeniem trafnym i zgodnym z prawem.

Istotą sporu pozostało prawo do renty rodzinnej, o której stanowi art. 68 ust. 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity. Dz.U. z 2009 r. nr 153, poz. 1227 z późn. zm.). Powołanym przepisem ustawodawca dopuścił dalsze, maksymalne przedłużenie okresu pobierania przedmiotowego świadczenia dzieciom, które ukończyły 25 lat życia będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, a to do czasu ukończenia tego roku studiów.

W rozpoznawanej sprawie ocena uprawnień wnioskodawcy M. S. uzależniona była zatem od ustalenia, czy w dniu osiągnięcia wieku

25 lat ((...) a nie jak błędnie ustalił Sąd pierwszej instancji (...) był studentem ostatniego roku studiów na uczelni wyższej.

Z okoliczności sprawy wynika, iż wnioskodawca z uwagi na kontynuowanie nauki był uprawniony do renty rodzinnej nieprzerwanie od 15 października 1997 r. Odwołujący studiował na (...) (...)w K. w latach 2007/08-2012/13 i ukończył ostatni etap studiów 25 lutego 2013r. tj. 3,5 letnie studia I stopnia zakończone złożeniem egzaminu inżynierskiego. 16 lutego 2013r. rozpoczął na tym samym wydziale studia stacjonarne II stopnia, które trwają 3 semestry. Od 1 lipca 2013r. do 28 lipca 2013r. odbył praktykę przewidzianą programem studiów. W dacie wydania zaświadczenia z 10 grudnia 2013r. był studentem 2 semestru. Z karty przebiegu studiów wydanej 18 września 2013r. wynika, że wnioskodawca uzyskał wszystkie zaliczenia i zdał egzaminy z przedmiotów objętych cyklem nauki w semestrze letnim, co stanowiło podstawę do wpisu na następny 2 semestr, który rozpoczął się od października 2013r.

Powyższe okoliczności mają znaczenie dla ustalenia daty, w której osoba pobierająca rentę rodziną była na ostatnim roku studiów w rozumieniu art. 68 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który nie definiuje pojęcia „ostatniego roku studiów”. Należy również zauważyć, jak uczynił to Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu wyroku

z 13 listopada 2013r. sygn. akt III AUa 296/13), że przepis ten został wprowadzony do porządku prawnego w okresie, kiedy formy edukacji w szkolnictwie wyższym opierały się na systemie roku akademickiego, zaczynającego się w jesieni, a kończącego początkiem lata roku następnego, przy czym ustawodawca nie wskazał w powołanym wyżej przepisie, że chodzi o rok akademicki, a rozumienie takie wywodzi się z orzecznictwa sądowego, dotyczącego standardowego okresu rozpoczęcia, trwania i zakończenia roku akademickiego. Formy kształcenia uległy jednak zmianie, poprzez odejście, co do zasady od dotychczasowego schematu 4 lub 5 – letnich jednolitych studiów magisterskich, stwarzając możliwość ukończenia studiów licencjackich i odrębnych uzupełniających studiów magisterskich. Przy czym, jak wynika to chociażby

z okoliczności rozpoznawanej sprawy, nie zawsze rok akademicki rozpoczyna się i kończy z przyjętym przed zmianą organizacyjną systemu edukacji szkolnictwa wyższego. Nieparzysta ilość semestrów powoduje bowiem, że pierwszy semestr studiów rozpoczyna się w trwającym już roku akademickim, zaś ukończenie ostatniego semestru przewidziane jest końcem następnego roku akademickiego określonego regulaminem studiów. Uzasadnione zatem wydaje się przyjęcie, iż sformułowanie dotyczące ostatniego roku studiów należy odnieść do faktycznego ostatniego roku nauki w szkole wyższej.

W tym stanie rzeczy - zdaniem Sądu Apelacyjnego w składzie orzekającym w niniejszej sprawie – nie było podstaw do podważenia ustaleń (poza wyżej już wskazaną datą ukończenia przez wnioskodawcę 25 lat życia) i oceny prawnej sprawy Sądu Okręgowego. Oceniając roszczenie wnioskodawcy należy mieć na uwadze poglądy judykatury Sądu Najwyższego i sądów powszechnych dotyczące wykładni art. 68 ust.2 ustawy emerytalno – rentowej, w tym również odnoszące się do celowościowego charakteru renty rodzinnej tj. dostarczania środków utrzymania tym dzieciom pracownika, które w związku z kształceniem się w szkole nie wykonują pracy stanowiącej źródło utrzymania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego (między innymi w wyroku z 20 kwietnia 2006r. I UK 265/05, wyrok z 8 sierpnia 2007r. II UK 15/07), ukształtował się pogląd, iż ustalenie daty, w której dziecko pobierające rentę rodzinną było na ostatnim roku studiów, następuje na podstawie wpisu na ostatni rok studiów dokonanego w oparciu o regulamin obowiązujący uczelnię. Równocześnie w uzasadnieniach wyżej powołanego wyroku Sąd Najwyższy wskazuje na aktualność uchwały z 23 lutego 1989r. sygn. III UZP 3/89 wydanej na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z 14 grudnia 1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. nr 40, poz. 267 ze zmianami). Sąd Najwyższy stwierdził w niej, że studentka, która na przedostatnim roku studiów zdała wszystkie wymagane egzaminy i która ukończyła 25 lat przed rozpoczęciem zajęć w nowym roku akademickim, zachowuje prawo do renty rodzinnej do zakończenia ostatniego roku studiów. Zatem osoba, która ukończyła 25 lat po zakończeniu nauki na przedostatnim roku studiów, a przed rozpoczęciem zajęć na ostatnim roku studiów nie traci uprawnień do renty rodzinnej. Niezależnie od powyższego uzasadnionym również staje się powołanie stanowiska Sądu Apelacyjnego w Białymstoku zaprezentowanego w wyroku z 18 lutego 2003r. sygn. akt III AUa 1550/02, OSA 2003, z 11, poz. 40, w którym przyjęto, że studia licencjackie i bezpośrednie studia magisterskie w tej samej szkole wyższej (a ma to miejsce w rozpoznawanej sprawie) stanowią jedno studia wyższe, przez co ukończenie przez studenta 25 lat na ostatnim roku takich studiów uprawnia go do renty rodzinnej. Naukę wnioskodawcy na (...) (...)w K. na studiach I i II stopnia potraktować zatem także można, jako naukę odbywaną łącznie, gdyż bez uzyskania tytułu licencjata nie

jest możliwe rozpoczęcie studiów uzupełniających magisterskich. Skoro więc ze stanu faktycznego sprawy wynika, że wnioskodawca zaliczył wszystkie objęte planem studiów zaliczenia z semestru 1 i zdał wymagane egzaminy stanowiące podstawę wpisu na 2 semestr studiów uzupełniających oraz ukończył 25 lat przed rozpoczęciem zajęć w nowym roku akademickim będącym zarazem ostatnim rokiem studiów, to uzasadnione było przyjęcie spełnienia warunków do przyznania żądanego świadczenia, o których stanowi art. 68 ust.2 powołanej wyżej ustawy.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji stosownie do treści art. 385 kpc.